2022-2023 ուս. տարի

Աշխարհագրություն

VI դասարան

34 դասաժամ

Դասավանդող ուսուցիչ՝ Կ. Ադամյան

2022-2023 ուս. տարի

Աշխարհագրություն

VI դասարան

34 դասաժամ

Դասավանդող ուսուցիչ՝ Կ. Ադամյան

6–րդ դասարան

Աշխարհագրություն

Շաբաթական 1 դասաժամ

Դասագրքի հեղինակներ՝ Մ.Մանասյան, Ա. Հովսեփյան, Ա. Գրիգորյան

Ժամ	Կետ	Թեմա 1 . Աշխարհագրական թաղանթ
Նպատակը		• Գաղափար կազմի աշխարհագրական թաղանթի, նրա ոլորտային կառուցվածքի մասին, ծանոթանա աշխարհագրական թաղանթի զարգացման դարաշրջաններին, գաղափար կազմի օդային զանգվածների, կլիմայական գոտիների և Երկրի բնական զոնաների մասին, հասկանա վերընթաց գոտիականության երևույթը:
Վերջնար-դյունքները		• Իմանաաշխարհագրականթաղանթի ոլորտները, նրա զարգացման դարաշրջանները և դրանցում ընթացող առավել կարևոր իրադարձությունները, Երկրի տարիքը: • կարողանա թվարկել, քարտեզի վրա ցույց տալ և մակագրել կլիմայական գոտիներ /ցանկացած 4-5/, բնական զոնաներ /առնվազն 3/, օդային զանգվածները, իմանա բնական զոնաների տարբերության պատճառները:
1	1	Աշխարհագրականթաղանթ. կառուցվածքը , հատկանիշները
Նպատակը		• Գաղափար կազմի աշխարհագրական թաղանթի մասին, աշխարհագրական թաղանթի ոլորտային կառուցվածքի մասին, աշխարհագրական թաղանթի չափսերի մասին:
Վերջնար-դյունքները		• Իմանաաշխարհագրական թաղանթի ոլորտները, հզորությունը, կարողանա սահմանել <<աշխարհագրական թաղանթ>> հասկացությունը:
1	2	Աշխարհագրական թաղանթի զարգացումը:Երկրագնդի խոշոր պլատֆորմները
Նպատակը		• Գաղափար կազմի Երկիր մոլորակի տարիքի մասին, ծանոթանա աշխարհագրական թաղանթի զարգացման դարաշրջաններին, իմանակյանքի ծագման դարաշրջանը, գաղափար ունենա հնագույն դարաշրջանի մեկ միասնական մայրցամաքի՝ Պանգեյի մասին:
Վերջնարդ-յունքները		• Իմանա Երկրի տարիքը, իմանա աշխարհագրական թաղանթի զարգացման դարաշրջանները, իմանա ՝ որտեղ և որ դարաշրջանում է ծագել կյանքը, ինչպիսի տեսք են ունեցել մայրցամաքները մինչև

		տրոհվելը և ինչպես է կոչվել մեկ միասնական հնագույն մայրցամաքը:
1	3	Օդային զանգվածներ , կլիմայական գոտիներ
Նպատակը		• Գաղափար կազմի օդային զանգվածների և կլիմայական գոտիների մասին, հասկանա, որ օդային զանգվածներն իրարից տարբերվում են ֆիզիկական հատկանիշներով՝ ջերմությամբ, խոնավությամբ, թափանցիկությամբ, ճնշմամբ:
Վերջնարդ-յունքները		• Կարողանա թվարկել օդային զանգվածները, օդային զանգվածների հատկանիշներից / մինչև երկու հատկանիշ/, թվարկել և քարտեզի վրա ցույց տալ մի քանի հիմնական կլիմայական գոտիներ:
		Գործնական աշխատանք
1	4	Հորիզոնական զոնայականություն, վերընթաց գոտիականություն
Նպատակը		• Գաղափար կազմի բնական զոնայի մասին, հասկանա, ինչ է վերընթաց գոտիականությունը և երկրագնդի որ շրջաններին է այն բնորոշ:
Վերջնարդ-յունքները		• Իմանա բնական զոնաների տարբերության պատճառները, իմանա ինչ է վերընթաց գոտիականությունը, կարողանա թվարկել երեք բնական զոնա:
1	5	Բնական զոնաներ , դրանց աշխարհագրական տարածումը
Նպատակը		• Գաղափար կազմի հիմնական բնական զոնաների մասին, պատկերացում կազմի, որ բնական զոնաները հարթավայրային տարածքներում իրար հերթափոխում են հիմնականում բևեռներից դեպի հասարակած:
Վերջնարդ-յունքները		• Կարողանա տարբերել անապատ, անտառ, սավանա բնական զոնաները, կարողանա թվարկել այդ զոնաներում հանդիպող բույսեր և կենդանիներ, համապատասխան թեմատիկ քարտեզի վրա ցույց տալ սավանաների, անտառների և անապատների բնական զոնաները:
		Թեմա 2. **Մայրցամաքներ և օվկիանոսներ**
Նպատակը		• Իմանա մայրցամաքներն ու օվկիանոսները, գաղափար կազմի աշխարհամասերի մասին, իմանա այն մայրցամաքը, որում գտնվում է ինքը:
Վերջնար-դյունքները		• Կարողանա թվարկել և քարտեզի վրա ցույց տալ մայրցամաքները, օվկիանոսները, գտնել մեր երկրի տեղը աշխարհի քարտեզում:
1	1	Ի՞նչ է ուսումնասիրում մայրցամաքների և օվկիանոսների աշխարհագրությունը
		Թեմա 3.**Աֆրիկա**

Նպատակը		• Ծանոթացնել մակերևույթի հիմնական ձևերին,աշխարհագրական դիրքին՝ ըստ օվկիանոսների, գաղափար կազմի մայցամաքի չափերի մասին: • Գաղափար կազմի Աֆրիկայի կլիմայական գոտիների մասին և ծանոթանա Աֆրիկայի խոշոր գետերին ու լճերին: • Ծանոթացնել Աֆիրկայում տարածված բնական զոնաներին: • Գաղափար կազմի Աֆրիկայում տարածված կենդանական աշխարհի մասին:
Վերջնար-դյունքները		Օգտվելով թեմատիկ քարտեզներից՝ • Իմանա Աֆրիկայի ամենաբարձր լեռը /Կիլիմանջարո/: • Իմանա Աֆրիկայի ափերը ողողող օվկիանոսները և ամենամեծ կղզին /Մադագասկար/: • Թվարկել մեկ կամ երկու կլիմայական գոտիներ և բնական զոնաներ, Աֆրիկայում տարածված երկու անապատ : • Ներկայացնել Աֆրիկայում տարածված մի քանի կենդանու և բույսի տեսակներ:
1	1	Աշխարհագրական դիրքը, ափագիծը, ռելիեֆը
1	2	Կլիման, ներքին ջրերը
1	3	Բնական զոնաները: Սավանաների զոնայի բնութագիրը
		Թեմատիկ աշխատանք
		Թեմա 4.**Ավստրալիա**
Նպատակը		• Պատկերացում կազմի, որ Ավստրալիան աշխարհի ամենափոքր, ամենաչոր մայրցամաքն է, ծանոթանա ափերը ողողող օվկիանոսներին և իմանա մայրցամաքի ամենաբարձր գագաթը: • Գաղափար կազմի «էնդեմիկ» հասկացության մասին, ծանոթանա Ավստրալիայում տարածված էնդեմիկ բույսերի և կենդանիների տեսակներին:
վերջնար-դյունքները		• Կարողանա քարտեզի վրա ցույց տալ Ավստրալիա մայրցամաքը, Ավստրալական Միությունը, ափերը ողողող օվկիանոսները, ամենաբարձր լեռնագագաթը և դրանք կարողանա մակագրել ուրվագծային քարտեզի վրա՝ օգտվելով համապատասխան քարտեզներից և ատլասներից: • Կարողանա բացատրել «էնդեմիկ» հասկացությունը, թվարկել մի քանի էնդեմիկ բույսեր և կենդանիներ:
1	1	Ընդհանուր բնութագիրը
1	2	Բուսական և կենդանական աշխարհի յուրահատկությունները
		Կիսամյակային ամփոփիչ աշխատանք
		Թեմա 5.**Անտարկտիդա**
Նպատակը		• Ծանոթանա Անտարկտիդայի աշխարհագրական դիրքին՝ ըստ օվկիանոսների, կլիմայի առանձնահատկությանը:

		• Գաղափար կազմի Անտարկտիդայի ամենաբարձր լեռան և կենդանական աշխարհի էնդեմիկ տեսակների վերաբերյալ:
Վերջնար-դյունքները		•Օգտվելով քարտեզներից ներկայացնել Անտարկտիդայի ափերը ողողող օվկիանոսները: •Համառոտ բնութագրել Անտարկտիդայի կլիման ու օրգանական աշխարհը:
1	1	Ընդհանուր բնութագիրը
		Թեմա 6. **Հարավային Ամերիկա**
Նպատակը		• Գաղափար կազմի մայրցամաքի աշխարհագրական դիրքի, ափերը ողողող օվկիանոսների մասին: • Ծանոթ լինի կարևոր աշխարհագրական օբյեկտների՝ ամենաբարձր լեռնագագաթի, ամենամեծ հարթավայրի, ամենաջրառատ գետի, ամենաբարձրադիր քաղցրահամ լճի, ամենաբարձր ջրվեժի, ամենաչոր անապատի անուններին և գտնվելու վայրերին: • Գաղափար կազմի առավել մեծ տարածում ունեցող բնական զոնաների և մայրցամաքում տարածված մի քանի բույսերի և կենդանիների մասին:
Վերջնար-դյունքները		• Իմանա մայրցամաքի աշխարհագրական դիրքի կարևոր առանձնահատկությունները, ափերը ողողող օվկիանոսները: • Կարողանա թվարկել կարևոր աշխարհագրական օբյեկտների և մայրցամաքում տարածված մի քանի բույսերի ու կենդանիների անուններ: • Կարողանա քարտեզի վրա ցույց տալ և ուրվագծային քարտեզի վրա մակագրել՝ Հարավային Ամերիկա մայրցամաքը, ափերը ողողող օվկիանոսները, Անդյան լեռները, Ակոնկագուա լեռը,Ամազոն գետը՝ օգտվելով դասագրքի քարտեզներից կամ ատլասներից:
1	1	Աշխարհագրական դիրքը, ափագիծը, մակերևույթը
1	2	Կլիման, ներքին ջրերը
1	3	Բնական զոնաները:Վերընթաց գոտիականությունն Անդերում
		Գործնական աշխատանք
		Թեմա 7.**Հյուսիսային Ամերիկա**
Նպատակը		• Ծանոթացնել մայրցամաքի աշխարհագրական դիրքին, ափերը ողողող օվկիանոսներին, ափերի մոտ գտնվող ամենամեծ կղզուն ,մակերևույթի խոշոր ձևերին: • Գաղափար կազմի Հյուսիսային Ամերիկայի կլիմայական գոտիների մասին: • Ծանոթացնել Հյուսիսային Ամերիկայում տարածված մի քանի գետերի և լճերի:

Վերջնարդ-յունքները		•Իմանա մայրցամաքի ափերը ողողող օվկիանոսները, նրա ափերի մոտ գտնվող ամենամեծ կղզին: Իմանա նրա ամենաբարձր լեռը և ամենացածր կետը: • Համառոտ բնութագրի մեկ կլիմայական գոտի, ներկայացնի տոռնադո քամին: Իմանա երկու գետի և լճի անուն և տեղը քարտեզի վրա,Նիագարա ջրվեժը և տեղը քարտեզի վրա: • Բնութագրել մեկ բնական զոնա, իմանալ այնտեղ ապրող և աճող մի քանի բույսի և կենդանու անուն: • Իմանա Հյուսիսային Ամերիկայում տարածված բնական զոնաները:
1	1	Աշխարհագրական դիրքը, ափագիծը, մակերևույթը
1	2	Կլիման, ներքին ջրերը
1	3	Բնական զոնաները
		Թեմատիկ աշխատանք

Ժամ	Կետ	Թեմա 8. **Եվրասիա**
Նպատակը		• Ծանոթացնել մայրցամաքի բնությանը և ցույց տալ աշխարհագրական դիրքի բնական օբյեկտների և երևույթների տեղաբաշխման տարածական առանձնահատկությունները:
Վերջնար-դյունքները		Օգտվելով թեմատիկ քարտեզներից՝ • Բնութագրել մայրցամաքը, թվարկել մակերևույթի հիմնական ձևերը, գետերն ու լճերը: • Բնութագրել կլիմայական գոտիները և բնական զոնաները:
1	21	Աշխարհագրական դիրքը, ափերը ողողող ծովերը, ափագիծը
1	22	Երկրաբանական կառուցվածքը:Երկրաշարժերի և հրաբուխների տարածման շրջանները
1	23	Մակերևույթը, խոշոր հարթավայրերը և լեռները
1	24	Եվրասիայի կլիման
1	25	Կլիմայական գոտիները և մարզերը
1	26	Եվրասիայի ներքին ջրերը
1	27	Բնական զոնաները: Բարեխառն գոտու անտառներ և տափաստաններ
		Թեմա 9. **Օվկիանոսներ**
Նպատակը		• Ծանոթացնել օվկիանոսների բնաշխարհին և ցույց տալ աշխարհագրական դիրքի ազդեցությունն օվկանոսներում տեղի ունեցող ֆիզիկաաշխարհագրական գործընթացների վրա, ծանոթացնել ջրաբանական ռեժիմին, օրգանական աշխարհին:
Վերջնար-դյունքները		Օգտվելով թեմատիկ քարտեզներից՝ • Բնութագրել օվկիանոսները, համեմատել ջրի ջերմային և ֆիզիկական հատկանիշները յուրաքանչյուր օվկիանոսի համար: • Ներկայացնել օվկիանոսների դերն ու նշանակությունը մարդու կյանքում:
1	28	Խաղաղ և Հյուսիսային սառուցյալ օվկիանոսների բնութագիրը
1	29	Ատլանտյան և Հնդկական օվկիանոսների բնութագիրը
		Կիսամյակային աշխատանք

Քննարկվել է մեթոդ. միավորման նիստում
Հաստատված է [illegible]:
Մեթոդ. միավ. նախ.՝ [signature] Վ. Ղազարյան
29.08.2022թ.